

Klima- og miljødepartementet
Kongens gate 20
0153, Oslo

Dato: 02.05.2024
Deres ref:
Vår ref: Paul Olaf Baraas

Innspill til ny styringsavtale for Enova 2025-2029

Maskinentreprenørenes Forbund, MEF, representerer om lag 80 prosent av anleggsbransjen i Norge med sine vel 2400 anleggsentreprenørvirksomheter. Hovedtyngden av medlemsbedriftene driver maskinell anleggsvirksomhet, men forbundet organiserer også skogsentreprenører, brønnborere og gjenvinnings- og avfallsbedrifter. Aktiviteten som utføres av anleggsentreprenørene er helt nødvendig for at infrastruktur og arealutvikling som knytter Norge sammen, og som legger grunnlaget for svært mye annen verdiskapning i Norge, skal fungere.

MEF er opptatt av å ta sitt samfunns- og klimaansvar å bidra til å minimere skade på miljøet og redusere klimagassfotavtrykket ved anleggsvirksomhet. Samtidig skal trygge og gode arbeidsplasser og verdiskapning kunne gå hånd i hånd med arbeidet for å redusere klimagassfotavtrykket og med minimal skade på miljøet.

Bakgrunn:

Klima- og miljødepartementet ber om innspill til ny styringsavtale for Enova i perioden 2025-2029. I dagens styringsavtale har Enova et formål om å bidra til at Norge når klimaforpliktelsene, og bidra med omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Enova har i tillegg følgende to delmål.

- a) bidra til å redusere ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030
- b) bidra til teknologutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050

Videre skal Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte.

Styringsavtalen gir Enova for stor frihet til å velge teknologier og bransjer som gis støtte, og anleggsbransjen trenger et kraftig løft for å få teknologimodenhet i større del av bransjen, der vi i dag har kun 6% utslippsfrie maskiner mens andelen for tunge lastebiler er ca. 2%. Markedet er langt fra modent og det må derfor satset hardere og mer målrettet mot anleggsmaskiner og tunge lastebiler for å få til det grønne skiftet.

MEFs medlemsbedrifter opplever at Enova i liten grad jobber etter programmets formål om å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser. Dette fordi teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon prioriteres fremfor utslippskutt. Tidlig markedsintroduksjon vil ikke bidra til den nødvendige omstillingen i anleggsbransjen. Investeringer i tunge lastebiler, varebiler, anleggsmaskiner og ladeløsninger er dyre og har en levetid på opptil 10 år. Vi trenger derfor støtteordninger som i større grad ser på utslippskutt i løpet av kjøretøyets- og anleggsmaskinenes levetid.

Aktørene i anleggsbransjen er også avhengig av forutsigbare støtteordninger som opprettholdes over tid. Konkurransereordningen for støtte til anleggsmaskiner, tunge kjøretøyer og laderløsninger er konkurranseskadede og et hinder for investeringer for SMB bedrifter. Eksempel: Entreprenør xx kjøper stor kabel maskin i forrige runde med støtte 25 kr/kg co2, og denne runden kjøper entreprenør YY lik maskin til 35 kr/kg co2. 10 kr/kg co2 i differanse på disse maskinene på 4 mnd.

Vi viser og til da Enova trakk støtten til varebiler og biogasslastebiler i mai 2023. Støtteordningen ble trukket for tidlig og den grønne omstillingen har per nå stoppet opp.

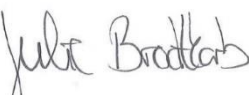
Oppsummert:

MEF mener at Enovas mandat må prioritere utslippskutt i tråd med Norges klimamål og at rammene for virkemidlene bør endres til: «senfase teknologiutvikling som omfatter delen av innovasjonkjeden der forskningsaktiviteten pågår, for å utvikle løsninger som fungerer og er tilpasset bruk i lavutslippssamfunnet».

Det er viktig at støtteordningene blir mer forutsigbare og rettfærdige, noe som vil bidra til at flere SMB-bedrifter velger å oppgradere sin bil- og maskinpark og investere i mer bærekraftige løsninger, som også bidrar til å fremme konkurransekraften.

MEF mener også at det i styringsavtalen må legges til grunn at utviklingen av null- og lavutslippsløsninger også omfatter ombygging av eksisterende maskiner til denne type løsninger. Dette vil bidra til å redusere utslippene fra produksjonsprosessen, stimulere til innovasjon og utvikling av nye miljøvennlige teknologier, samtidig som det øker lønnsomheten og konkurransekraften til bedriftene.

Med vennlig hilsen
Maskinentreprenørenes Forbund (MEF)

Julie M. Brodtkorb
Adm. Direktør